

ההתקשות בלונדון:

בשליחות עיראק!

השבוע התבחרה התמונה לגבי פעילותו של אבונידאל - האיש שסיפק לאיראק שריון את האמתלה למילחמת-בלונדון, כאשר הורה להתקש בחייו של השגריר הישראלי בלונדון.

אירגונו הפורש של אבונידאל, הפועל נגד אש"ף, ושאיים לרצוח גם את יאסר ערפאת, "הבוגד", הוקם בשעתו בבגדאד, שם כיהן אבונידאל בעבר כנציגו הרישמי של פת"ח. אחרי שעיראק אימצה לעצמה קו מתון יותר, תוך תיאום עם סוכניה וירדן, עבר אבונידאל למשק ופעל בשליחות לסוריה.

השבוע התברר מעל לכל ספק כי אבונידאל חזר לבגדאד, וכי הוא פועל עתה שוב בשליחות העיראקיים. נובע מכך כי ההתקשות בשגריר בלונדון, שנועדה לגרום להתפוצצות במרחב ולשגר את איראק שרון אל תוך לבנון, באה ביוזמת העיראקים, שהיו זקוקים באופן נואש לאמתלה כדי להפסיק את האש במילחמתם נגד האי-ראניים, אחרי שסגנו בה מפלה מוחצת. האייראנים עמדו על סף פלישה לעיראק, ואכן, מייד עם הפלישה הישראלית ללבנון, הכריזה עיראק על הפסקת-אש חד-צדדית.

ראשי אש"ף משוכנעים מזמן כי המוסד הישראלי הצליח להסתנן אל תוך אירגונו של אבונידאל, וכי יש לו השפעה על מהלכיו. טענה זו פורסמה כמה פעמים בשנה האחרונה, תוך פירוט העובדות שעליהן היא מסתמכת. אבונידאל מקיים גם יחסים הדוקים עם ברית-המועצות, והיה קשור במישרין ביסודות הפרו-סובייטיים בצמרת אש"ף, ובעיקר עם היסודות הפרו-סובייטיים בפת"ח. אך לא ברור עדיין באיזו מידה היו הסובייטים שותפים בתכנון ובביצוע מעשה-ההתקשות בלונדון, ובגרימת האסון שירד על הפלסטינים בלבנון. גם מידת מעורבותה של סוריה בפרשה זו אינה ברורה בשעה זו.

את פעולות צה"ל בצור ובצידון בשם "הפיתרון הסופי", שתי מילים שהן רמז ברור ונורא לרצח-עם, יצטרך גם איש כמו אריאל שרון להיזהר מאוד במעשיו. איך יתמודד כוח רב-לאומי עם אתגר של מילחמת גרילה? האם יש תמיכה כלשהי בארצות-הברית להרפתקה כזאת, שבה ייפגש ה"צבא האמריקאי למעין מינריואפ" נאם?

קשה להאמין בכך. הדיבורים על כך עשויים להיפסק, אחרי שתהיה לכל ה"צדדים" השהות לחשוב על ההשלכות של הצעה זו. קשה להניח כי אריאל שרון עצמו יסכים לפיתרון, שהוא הליפוף מן היעדים שעמדו לנגד עיניו בצאתו לקרב. מסירת השטח לידי ממשלה לבנונית משוקמת, שתקום בתנאים הנוכחיים, אינה פיתרון המבטיח טובות. במקדס או ב"מאוחר ייווצר שוב מצב שיוזמן התערבות של גורמים שונים - ישראל עצמה, סוריה, ארצות-הברית וברית-המועצות. בסופו של דבר יביאו התנאים החיצוניים והרדחפים הפנימיים כי מדינה לכך שישראל תישאר כי לבנון יתפסק לתוך הכיבוש של המציאות הלבנונית.

המגמה תהיה להשליט בה את הדיקטטורה של שכיר ג'מיל, שיהיה לטובן ישראל נוסח חדאד. הדבר יחייב את ה"נוכחות של צה"ל ואת המיכתו הצמודה, ובישראל יישמעו הקולות הרגילים, אשר ידרשו רתפשות וסיפוח.

ה סיכום של המלחמה. עד לשעה זו:

ישראל שרון יצא למלחמה, כאשר לנגד עיניו תוכנית גראנדיוזית, מהדימה ב"פשטותה. הוא ביצע אותה בעקשנות ע"ל-אית, כשהוא גורר אחריו את בנין ואת השורים. הקואליציה והאוטוויציה. עתה, אחרי שהתוכנית כבועה, נראה כי המציאות שונה מאוד מן התמונה הפשוטה שהצטיירה לע"י ני שרון. הכל מופרך הרבה יותר, פשוט פחות. כוחות רבים מעורבים עתה במתרחש, וישראל אינה אלא כלי אחד על לוח-המישחק.

אריאל שרון רדף אחרי החלום של הכ"רעה מחצת, שתשים קץ - אחת ולתמיד - לבעייה הפלסטינית, ותאפשר לישראל לעשות כאוות נפשה. לשם כך הופעלה מכונה צבאית כבירה נגד אויב צבאי מבוטל, נגרמו הרס והרג בממדים נוראים, נפלו טובי החיילים של צה"ל.

אולם החלום הזה אינו אלא פאטה-מורגאנה, המתרחקת ככל שקרבים אליה. אינה הכרעה צבאית לבעיית. הנתונים של הבעייה השתנו השבוע, אך הבעייה עצמה נשארה.

רק דבר אחד השתנה: יתכן כי ישראל עתה השבוע על דרך ששוב אין ממנה חזרה, דרך של מילחמת נצח בינה ובין העולם הערבי.

יתכן שברגע שחיילי צה"ל עברו על גישרי הליטאני וההוראני, התמוטט הגשר האחרון בינה ובין העולם הערבי. המלחמה השרשרת של יש"ראל לא תהיה האחרונה.

תכחש בקדרה, לטובת האינטרסים של עצמה.

אמנם, ישראל תהיה עתה שותף חשוב מאוד במציאות זו. בני-חטירה ייצאו מחוץ קים מן המלחמה, שהם לא השתתפו בה. אך חלומה הפשטני של שרון על הכרעה חד-משמעית בכוח החרב נראה עדיין רחוק מהגשמתו. כמו שלמדו כובשים רבים ב"היסטוריה, כאשר נספגו לתוך מציאות מורכבת ומסובכת. אין החרב פותרת בע"י. יכולתו של הכובש הזר להשפיע על המתרחש בתוך המדינה הכבושה - או הכבושה-למחצה - מוגבלת. השגת היעד השלישי של אריאל שרון מוטלת, בשעה זו, כספק.

ותרה הבעייה המיידית: מה לעשות בשטח שנכבש על-ידי צה"ל? הישימהר יתברר כי קל יותר לכבוש שטח מאשר להחזיק בו.

הפיתרון הקל - מסירתו בידי הפלנגות, כדי שיקמו בו דיקטטורה הנשענת על הכוח של צה"ל, אך ללא נוכחות פיזית של צה"ל - מוטל כספק.

פיתרון אחר הוא מסירת השטח בידי כוח רב-לאומי, בהשתתפות אמריקאית. זהו פיתרון מפקפק ביותר. גם אם תחורזו להתנגדות הפלסטינית הקיימת בשטח זה כעת, תוך הריגת כל הלוחמים הפלסטינים שנותרו בו, אין זה סוף הגרילה. תוך זמן קצר ייחסיית תקום בשטח זה מחתרת פלסטינית חדשה - אלא אם כן יגורשו מתוכו מאתיים אלף הפלסטינים ה"מצויים בו - מיבצע שאינו אפשרי כאשר העולם כולו מתבונן. (אחרי שאמצע-היתיק" שורת הצרפתיים האמריקאיים החלו לכנות

יתכן מאוד כי הושג מאחורי הקלעים הפכם חדש בין סוריה וארצות-הברית דווקא, הפכם ה"פותח עידן חדש של שיתוף-פעור לה אמריקאית-סוריה.

כאשר נתנו האמריקאים את האור ה"ירוק לאיראק שרון לפתיחת המלחמה, היתה אחת המטרות העיקריות שלהם ליצור מצב אשר יכריח את סוריה לעבור מן המחנה הסובייטי אל המחנה האמריקאי. היה זה חזרה על תרגילו של הנרי קיסינג'ר לגבי מצריים ב-1973. אז הצילו האמריקאים את הצבא המצרי. עתה הם הצילו את הצבא הסורי. בשני המקרים שימש צה"ל כמכשיר בידי האמריקאים, כדי להשיג מטרות אמריקאיות מובהקות. אם אכן קרה הדבר הזה, תהיה עתה סוריה שותף חשוב בהסדר החדש בלבנון. זה רחוק מאוד מאודי מאודי מן המצב שאריאל שרון התכוון ליצור כאשר שיגר את המכונה הצבאית הכבירה של צה"ל אל תוך לבנון.

מבאן האפשרות שהוא יחפש תירוץ ל"הפרת הפסקת-האש ולהמשך המיבצע ש"דופסק באמצע. התנגדותו להפרדת-הכוחות רומזת על כך.

ה יעד השלשי: להשלים כי ל לבנון כולה ממשלת-ביביות, ולהפכה למדינת-חסות ישראלית.

שרון התכוון להשיג יעד זה בדרך פשוטה: כיבוש כל דרום-לבנון, עד למובלעת של הפלנגות בצפון. התחברות של צה"ל עם כוחות הפלנגות. מסירת השטח כולו בידי של מפקד הפלנגות, שכיר ג'ומייל. היה נראה כי תוכנית זו נכ"שלה כאשר לא הצליח צה"ל ל"דת" חבר עם הפלנגות, לפני שהאמריקאים כפו עליו את הפסקת-האש. אך שרון לא השלים עם מצב זה, ותוך הפרת הפסקת-האש המשוך בפעולה, עד שצה"ל אכן התחבר עם כוחות הפלנגות בכיורות.

עדיין לא ברור אם התחברות חלקית זו, בגיזרה זו בלבד, תאפשר לשרון להגי"שים את תוכניתו ולהקים בלבנון כולה מלבד החלק שנותר בידי הסורים, דיקטטוריה של ג'ומייל ואנשיו.

אם לא יצליח בכך, ולא ייווצר מצב חד-משמעי כזה, הנשען על המציאות הצב"אית, יהיה צורך במשאומתן ממושך ו"מייגע, תוך שיתוף כל הכוחות הלבנוניים, כדי ליצור אוושה קואליציה מפקקת. ההכנות לכך כבר החלו השבוע, תוך חרי"קות אופייניות.

מי שמכיר את המציאות הלבנונית יודע כי הדבר הוא כמעט בלתי-אפשרי. תחת הלם האסון תקום אולי אחדות לאומית זמ"נית כלשהי, אך היא תהיה רופפת. המרי"בות הישנות, אשר הולידו את מלחמת-האזרחים הנוראה, יפרצו מחדש. סוריה נשארה שותף למציאות הלבנונית. אש"ף נשאר קיים בה, בצורה זו או אחרת. העדות השר"נות נשארו כונן קיימות. אמריקה

חדש של פלסטינים יגדל בתחושה כי הר"פלסטינים לבדם עצרו את המכונה הצבאית המשוכללת ביותר בעולם במשך שמונה ימים - יותר מכל צבאות ערב גם יחד כמילחמת-ששת-הימים. במאבק זה נפלו אלפים רבים של לוחמים פלסטיניים. מי שכבדו שוקם בשדה-הקרב, יכול להרשות לעצמו לעלות על דרך השלום - גם כאשר המנצח בשדה-הקרב רוצה למנוע זאת בכל כוחו.

אך זהו רק אפשרות אחת. האפשרות השניה והפוכה, צפויה יותר.

הקיצוניים במחנה הפלסטיני יטיפו עתה לנקמה. גל של זעם קדוש עלול להציף את המחנה הפלסטיני, ולשתק כל קול צלול וסביר. יקומו כוחות חדשים, אשר ישענו כי הפלישה הישראלית, מרחק-הדמים ההרס הכביר שמו קץ לכל מחש"בה על שלום, וכי עתה לא נותר אלא להרוג ולהרוס. לנקום ולנפץ. גל זה עלול לקרב את הפלסטיני נים אל הכוח המנצח היחיד כי מרחב - הלאומית הדתית של חומייני, נואש חרבי-האיסלאם.

אם אכן יקרה הדבר, תתגשם נבואה ש"רבים ניבאו באוזני ישראל: כי היא עוד תתגעגע באחד הימים אל אש"ף של יאסר ערפאת. כי אש"ף הוא למרות הכל אירגון מדיני רצינולי, בעל יעדים לא-מיים חילוניים. ואילו עם הקנאות החשור כה של גוש-אמונים המוסלמי לא יתכן שיג ושיהי. כי מטרותו הבלעדית תהיה השמדת ישראל ומחיקתה מתחת לשמי אלה.

במקרה שאכן יעלה העם הפלסטיני על דרך הזעם הנקם, יש לצפות למערכה עול"מית של טרור, שתאטיל על כל גילויי הטרור שהיו בעבר. מן הסוג שהנהגת אש"ף שמה לו קץ מאז מלחמת יום-הכיפורים.

כ אי כך - אש"ף לא חוסל. ה"בעייה הפלסטינית לא חוסלה.

ערב המלחמה הצהיר רפאל איתן כי ניתן לפתור את הבעייה הפלסטינית באמצ"ע עם צבאיים. ע"י-ישראל נתן לו את ה"הודמנות לכך. הוא נכשל מבחינה זו כישלון טוטאלי.

אחרי שיהדוף שיכרוך-הניצחון, ויתפוזר אפקה-מלחמה, תתגלה ה"מציאות החדשה. יתגלה כי ה"בעייה הפלסטינית קיימת, וכי אש"ף קיים. כתנאים חדשים, כי צורה חדשה - אך קיים.

יתכן שתהיה לכך השפעה מבריא על עמ"ישראל, כשם שיתכן כי תהיה לכך השפעה מבריא על העם הפלסטיני. שני העמים עשויים להתפתח ולעלות על דרך השלום. אך שני העמים עלולים גם להש"תגע עוד יותר, ולהיכנס לעידן חדש של הרג והרס. שאת סופו מי ישרוני.

כי זה סמוך בחיק העתיד, מה שברור כבר עתה הוא כי היעד העיקרי של אריאל שרון, חיפוש אש"ף וחיפוש הבעייה הפלסטינית, לא הושג.

ה יעד השני: סיווק הסורים.

יעד זה הושג אף הוא רק בחלק.

הצבא הסורי נשאר בלבנון. אין ספק, סוריה הוכתה מכה מוחצת. לא רק מכה צבאית, הכוללת את השמדת טיליה המוצבים בלבנון (אך לא הטילים הסוריים בצד הסורי של הגבול, המפרי"עים החילי-האוויר הישראלי עוד יותר.)

היא הוכתה גם מכה פסיכולוגית ופוליטית. לעיני העולם כולו, והעולם הי"ערבי במיוחד, הוצגה סוריה כי ערופתה. היא הפקירה את הפלסטינים לגורלם.

שום מדינה ערבית לא חשה לעזרת סוריה. כשם שהפלסטינים יודעים עתה כי עזרתה של ברית-המועצות שוה כליפת"השום, כך יודעים זאת כיום כל הערבים. סוריה, שהתיימרה עוד אתמול להנהיג את העולם הערבי בדכריה, התגמדה. אך הצבא הסורי ניצל ממפנה סופית. צה"ל נעצר לפני קרב"ההכרעה.

התוצאה עלולה להיות שונה מאוד מזו שאריאל שרון קיווה לה.

הצבא הסורי ניצל תודות להתערבות אמריקאית. האולטימטום של רונלד רגן הוא שעצר את צה"ל לפני שיכול היה ל"השלים את כיתור הצבא הסורי בלבנון. מדוע פעלה ושינגטון בצורה זו? האם רק מפני חשש של התערבות סובייטית?

נחיתת רכב משוריין בחוף לבנון לא המלחמה האחרונה